

Zuigertje

Gwen van der Zwan

Zuigertje

UITGEVERIJ PLUIM
AMSTERDAM/ANTWERPEN

Eerste druk, juli 2022

© Gwen van der Zwan

Omslagontwerp Bart Desnerck
Typografie binnenwerk Michiel Niesen, Haarlem
Auteursfoto Merlijn Doomernik
Productiebegeleiding Tim Beijer
Drukkerij Wilco, Amersfoort

ISBN 978 94 932 5606 4

NUR 301

www.uitgeverijpluim.nl

‘Er zijn naar mijn weten geen voorbeelden van een samenleving waarin de rijke groep zei: wij zijn rijk, jullie zijn arm, nou – succes ermee. Het gaat altijd net een tikkeltje geraffineerder. Men stelt: wij zijn rijk, jullie arm, maar dat is juist góéd voor de samenleving. Laten we het maar zo houden. Dat is waar het interessant wordt: welke rechtvaardiging wordt gebruikt om ongelijkheid in stand te houden?’ – Thomas Piketty

December 2019

Levi en zij waren sinds kort een stel.

En? Je bent dus verliefd? vraagt haar oma. Olivia is op bezoek bij haar grootouders in het dorp waar ze is opgegroeid. Een grote schaal gebak, schuimblokken en spekjes staat op tafel. Ze hadden haar uitgenodigd omdat ze laatst vijftwintig was geworden en vonden dat hierbij moest worden stilgestaan door excessief te eten en een stroef lopend gesprek te voeren. Olivia vond dat ook en had daarom de trein genomen vanuit Amsterdam, waar ze tegenwoordig woonde.

Ja.

Wat fijn dat je eindelijk iemand hebt gevonden. Het heeft even geduurd, maar ik wist wel dat het goed zou komen. Op ieder potje past tenslotte een deksel, zeg ik altijd maar.

Bedankt, oma, zegt Olivia, en ze kijkt uit het raam, het dorp in. Op een verregende parkeerplaats zet iemand zijn auto weg. Daarachter: eindeloze rijtjeshuizen, die zich centreren rondom een fabriek.

Ze vraagt zich weleens af of ze meer van zichzelf gemaakt zou hebben als ze niet in dat dorp was opgegroeid. Er was een snackbar, een kapper, bejaarden op bankjes en uit het enkele gesprek dat ze had gevoerd met een dorpsgenoot kreeg ze terug dat ze raar was.

Hoe oud is hij?

Negenentwintig.

En wat doet hij voor werk?

Hij is vuilnisman, zegt Olivia. En ze propt een spekje in haar mond.

O, nou prima! zegt haar oma en ze slaat met haar handen op haar dijnen om haar woorden kracht bij te zetten. Het maakt niet uit wat voor baan iemand heeft. Als hij maar lief voor je is.

Ja, zegt Olivia, ze knikt en kauwt.

En als hij maar niet zwart is, zegt haar opa vervolgens, die tot dan toe heeft gezwegen.

Olivia stopt met kauwen. Het gesmolten spekje kleeft aan haar gehemelte. Ze houdt niet eens van snoep. Nooit gedaan. Na zwemles kreeg ze altijd een zakje snoep in de zwemkantine van haar vader, dat was het enige snoep in haar hele leven geweest dat haar ooit echt had gesmaakt. Omdat ze het van haar vader kreeg.

Hij is zwart.

Haar opa zwijgt, staart haar aan over de rand van

zijn bril. Olivia overweegt om er iets aan toe te voegen. Zoals: Maar hij is wel erg bijzonder. Of: Hij is wel erg slim. Maar de gedachte alleen al zorgt ervoor dat ze met haar hoofd tegen de muur wil rammen. Dus zegt ze niks en kijkt naar de huwelijksfoto van haar grootouders die boven de televisie hangt.

Als hij maar geen Marokkaan is, bedoel ik, zegt haar opa nu.

En dan: Ik heb er liever tien voor me dan één achter me.

Het liefst zou ze zeggen dat hij wel een Marokkaan is, maar dat zou een leugen zijn, dus zegt ze niets.

Haar opa schenkt nog een glas frisdrank in. Ze laat het onderwerp de rest van het bezoek rusten en geeft haar grootouders bij het afscheid een knuffel. Je moet je gevechten kiezen, zegt ze later tegen Levi, en hij is het met haar eens.

Olivia had Levi ontmoet op de hoek van de straat, een jaar nadat ze in de Bijlmer was komen wonen. Na de middelbare school had ze niet willen studeren, in plaats daarvan was ze kunst gaan maken. Ze had eerst onderzocht en vervolgens nagebootst wat er op creatief vlak in de mode was. Dat resulteerde in vreemdsoortige fotografie die ze in een onnavolgbaar kunstzinnig discours omschreef en

op Instagram gooide. Het sloeg aan. En zodoende was ze benaderd door een woningcorporatie die een creatieve broedplaats in het leven had geroepen. Ze liet haar spullen achter. Haar overtuigingen ook. Ze wilde met een schone lei beginnen, een nieuw iemand worden. De eerste periode na haar verhuizing sliep ze daarom op een matras op de grond. Pas als haar nieuwe karakter zich had uitgekristalliseerd, zou ze de bijhorende attributen aanschaffen.

Levi kende ze van de groep mannen die vaak op het plein op de straathoek zat. Ze zeiden haar altijd gedag en boden haar regelmatig een biertje aan. Soms ging ze daarop in. Dan vertelden ze haar dat ze haar aardig vonden, maar dat ze de meeste nieuwe witte mensen in de buurt haatten, omdat ze al hun woningen overnamen.

Wij zijn hier gaan wonen toen Suriname onafhankelijk werd. Want niemand anders wilde dat. Inmiddels voelen we ons hier thuis, maar wordt de boel langzaam overgenomen door witte yuppen uit het centrum.

Olivia had geknikt en nagedacht over haar eigen woonsituatie. Het was een duidelijke deal geweest: ze hoefde nauwelijks iets te betalen, maar zou in plaats daarvan samen met de andere creatieve ondernemers die in het complex woonden het straat-

beeld verbeteren. Na vijf jaar liep haar contract af en moest ze plaatsmaken voor mensen met geld. Hoewel ze een gek gevoel kreeg bij gentrificatieprojecten, had ze er niet heel lang over na hoeven denken. Het aanbod was een *one-way ticket* uit haar dorp geweest. Haar appartement, dat voorzien was van een gemeenschappelijke woonkamer, deelde ze met twee andere 'veelbelovende kunstenaars'. Ze hadden een plastic eetkamerset, een leren bank die van iemands inmiddels dode oma was geweest en bestek van de kringloopwinkel op de hoek. Haar kamer had een balkon met uitzicht op een metrostation.

Via haar huisgenoot bemachtigde ze een freelancebaantje als fotograaf bij een mediaplatform, waar ze foto's maakte van bijzondere ondernemers. Zo fotografeerde ze bijvoorbeeld Remco, een man die geld verdiende met traumareiniging (schoonmaak na ongelukken en delicten) en biohazardreiniging (het opruimen van bloed, sperma en ontlasting, vaak na een onopgemerkt overlijden). Meelopen met Remco vond ze indrukwekkend. Zo indrukwekkend dat ze in haar vrije tijd nog een paar keer met hem meeging en erachter kwam dat als je maar lang genoeg ligt te vergaan, je hoofdhuid van je schedel valt door het gewicht van je haar. En dat zo'n losgelaten stuk hoofdhuid met haar eraan op een langharige cavia

lijkt. De dag dat ze dat ontdekte, voelde verfrissend. Het was alsof ze de dood had gezien zoals de dood is. Niet mooier gemaakt, niet schoner gemaakt, maar met nepleren banken, losgelaten lichaamsonderdelen en doorrookte appartementen. Ze hield ervan als dingen niet mooier werden gemaakt dan ze waren. Ze hield van de realiteit. Zonder doekjes voor het bloeden, zonder het kan altijd erger, zonder *if it doesn't kill you, it makes you stronger*, zonder morgen is er weer een dag. De snelste weg eruit, is er dwars doorheen, zei haar beste vriendin Ruth altijd.

Maar dus: hoewel ze er zelf aan bijdroeg, begreep ze dat de mannen het vreselijk vonden dat de Bijlmer veranderde. Een groot deel van de nieuwbouw bestond uit koopwoningen voor Amsterdammers met een modaal inkomen of hoger. In het masterplan voor Amsterdam-Zuidoost, waarin burgemeester Femke Halsema verklaarde dat de Bijlmer het Brooklyn van Amsterdam moest worden, las Olivia dat het aantal inwoners in de Bijlmer de komende twintig jaar zou verdubbelen, wat gepaard zou gaan met de komst van nieuwe voorzieningen voor sport, vrije tijd, school en buurtactiviteiten. Volgens de stadsdeelvoorzitter zou hierdoor de samenstelling van de wijk veranderen. Wat waarschijnlijk inderdaad zoveel betekende als: witte yuppen die de boel langzaam zouden overnemen. En dan zou

het gedaan zijn met de oorspronkelijke bewoners. Met de zomerse barbecues overal, met knippa's, antruwa's en kousenband op het Anton de Komplein. De oorspronkelijke Bijlmer-bewoners, die konden dan naar Almere verhuizen.

En Olivia wist dat dat waar was. Ze was portiekbeheerder en had daarom toegang tot de lijsten met bewoners in het hofje waarin de broedplaats gevestigd was. De namen van oorspronkelijke bewoners waren op deze lijsten rood gemarkeerd, samen met de einddatum van hun contract. En hun geboortedatum. Die laatste vermoedelijk om een inschatting te maken van het moment van overlijden. Volgens de manager binnen de broedplaats was het een zegen dat sociaalhuurbewoners na hun dood hun huizen niet konden doorgeven aan familieleden, 'want dan kwam je er nooit van af'. Het moest hip worden in de Bijlmer. Het moest creatief zijn. Het moest jong zijn, fashion zijn, het moest op de lijst met urban hotspots staan – met als doel dat het duur zou worden.

Olivia had Levi nooit eerder bij het groepje zien zitten, en waar de meeste mannen zich om haar heen verzamelden als ze bleef hangen om een praatje te maken en om haar nummer vroegen, bleef hij rustig op zijn plastic stoel zitten en scrollde een beet-

je op zijn telefoon. Toen ze had gevraagd of hij ook een biertje wilde, had hij opgekeken en was hij opgestaan. Zijn bewegingen waren langzaam, zijn motoriek was grof. Hij was twee meter lang en robuust gebouwd, met naar voren hangende schouders, en hij had een wijde broek en een verschoten trui aan.

Ja hoor, had hij gezegd, en hij was heel dichtbij komen staan.

Ze had met grote ogen omhooggekeken naar zijn gezicht en de blauwe lucht daaromheen en haar blik bier vol overgave naar hem uitgestoken.

Niet lang erna kwam ze hem tegen bij de snackbar op de hoek. Ze hadden een praatje gemaakt en ze had verlangd naar alcohol zodat ze zich wat minder zenuwachtig zou voelen in zijn aanwezigheid.

Heb je zin in een biertje? had ze gevraagd. Ik heb nog wat in de koelkast liggen. En vervolgens hadden ze de hele avond op haar balkon gezeten en halve liters gedronken. Om halfvijf 's ochtends was ze zo dronken dat ze dubbel zag. Het bier deed pijn in haar buik en ze had haar inhaler nodig omdat ze door de rook van zijn sigaretten astmatisch was geworden. Ze had gezegd dat ze moe was en haar liefste lach opgezet bij het afscheid bij haar voordeur. Hopend op een kus.

Ik zie je later wel weer, had hij gezegd, en hij had zich omgedraaid en haar achtergelaten. Ze keek zijn

dansende krullen na terwijl hij met zijn handen in zijn zakken de trap van haar appartementencomplex af liep. Vervolgens was ze met een gelukkig gevoel in haar buik op haar matras gaan liggen.

Na de avond op het balkon had ze wekenlang in de spiegel geoeft hoe ze zou reageren als ze hem zou tegenkomen. Dan stak ze haar hand in de lucht, gooide haar lange haar achterover en zette een glimlach op. Vervolgens bestudeerde ze haar ongelijke voortanden en de status van haar acne. Ze probeerde de losse onderdelen van haar gezicht bij elkaar op te tellen alsof het een rekensom was, waarvan de uitkomst een antwoord was op de vraag of Levi haar aantrekkelijk zou vinden. Maar omdat ze het niet kon achterhalen, klampte ze zich maar vast aan het feit dat mannen vaak naar haar floten op straat.

Omdat ze Levi niet meer tegenkwam, stuurde ze hem uiteindelijk een bericht via Instagram. Waar ze zes keer opnieuw aan begon voordat ze het zogenaamd nonchalant verstuurde.

Wat doe je vanavond? Zin om te komen eten?

Ze las haar bericht zeker dertig keer terug voordat hij twee uur later reageerde.

Ja is goed. Hoe laat?

Uurtje of zeven?

Ze was zo zenuwachtig geweest dat ze die middag drie uur lang door de weilanden rondom Amsterdam had gefietst met muziek op. Logisch, want als je bang bent, wil je in beweging blijven – wegrennen. *Waar je ook heen gaat, daar ben je*, zei Confucius, en hij had ongelijk, dacht ze, terwijl ze op haar fiets stapte en de Bijlmerflats langzaam plaatsmaakten voor een landelijke omgeving. Wanneer ze fietste, was ze er even niet. Toen ze merkte dat de mouw van haar jas, die ze onder haar snelbinders had gepropt, tussen haar spaken hing, fietste ze gewoon door. Vaak wist ze al dat iets geen goed idee was terwijl ze het deed. Dan dacht ze: dit gaat zo meteen mis, en dan deed ze het toch. Dat zat in kleine dingen, zoals een lekkende beker in haar tas doen, een bord te dicht bij de rand van de tafel zetten of doorfietsen terwijl de mouw van haar jas tussen haar spaken hing. Maar ook in grote dingen zoals liefdesrelaties, of niet meer komen opdagen op school of werk. Ze wist zelf niet zo goed waar die neiging vandaan kwam.

De mouw klapperde op het ritme van de muziek in haar wiel. Een man die zijn hond uitliet, wees er-

naar en zei iets, gelukkig kon ze hem niet verstaan. Nadat haar mouw zich om haar spaken had gewikkeld, kwam haar fiets zo abrupt tot stilstand dat ze vooroverklapte op het asfalt en een lange buikschuiver maakte.

Dit ligt helemaal niet vervelend, dacht ze, het ligt zelfs best lekker, terwijl ze naar haar ronddraaiende voorwiel keek.

De bemoeizuchtige man rende naar haar toe om haar te helpen. Omdat zijn mond onophoudelijk bleef bewegen, trok ze uit beleefdheid een AirPods uit het oor dat niet op het asfalt lag.

Meisje, gaat het wel? Je bloedt helemaal, hoorde ze de man zeggen, terwijl hij volledig onnodig een hand op haar achterwerk legde. De warmte van zijn hand voelde ze door haar legging heen tintelen.

Kan ik iets voor je doen?

Ja, dacht ze. Je hand van mijn billen halen en me met rust laten. Ik heb even een momentje voor mezelf hier. Vervolgens zei ze: Het gaat wel, dank je, en krabbelde overeind. Daarna bestudeerde ze de steentjes die in de huid van haar handpalmen waren beland. Het zag eruit als een maanlandschap.

Jeetje, laat me daar eens naar kijken, zei de man. Hij pakte haar handen vast en kneep erin.

Je handen zitten vol met grind, zei hij, alsof zij

dat niet wist, en hij keek haar ernstig aan terwijl hij ze dicht naar zijn gezicht bracht. Even vroeg ze zich af of hij eraan ging likken. Ze keek om zich heen. Ze stonden op een afgelegen landweg en er was in de verste verte niemand te bekennen. Als hij me gaat aanranden, valt daar nu weinig meer aan te doen, dacht ze. Wie dan leeft, die dan zorgt. Maar hij maakte geen aanstalten om haar verder op ongewenste manieren aan te raken, dus trok ze de vies geworden mouw uit haar spaken, proppte haar goedkope jas in haar rugtas en sprong op haar fiets. Toen ze achteromkeek, zag ze dat hij met haar sjaal stond te wapperen. Die mag je houden, dacht ze. Ruk je er maar lekker op af.

In de supermarkt haalde ze ingrediënten voor paddenstoelenlasagne en aspergesoep. Thuis bereidde ze het eten voor en probeerde tien verschillende outfits. Uiteindelijk koos ze voor de flared jeans en Reebok-sneakers waar alle vrouwen van haar leeftijd in Amsterdam in rondliepen. Als je niet wist hoe je te kleden, zat je veilig bij de meerderheid, besloot ze, terwijl ze haar normalevrouwenuniform gladstreek. Vervolgens wachtte ze de komst van Levi af.

Nadat de bel was gegaan en ze op de zoemer had gedrukt, kwam hij naar boven. Hij moest bukken

om onder haar deurpost door te komen en toen ze tegenover hem aan tafel zat, realiseerde ze zich dat ze in zo'n moment was beland dat aanvoelde alsof ze er haar hele leven naartoe had gewerkt. Ze keek door een heel klein kokertje, en aan het uiteinde daarvan zat Levi, met zijn zachte gezicht, zijn grote lijf, de doordringende geur van een haarproduct en een vaag besef van de tafel die tussen hen in stond. Toen ze zich na het eten van de tafel naar de bank had verplaatst en haar benen onder zich vouwde, was hij niet bij haar komen zitten, maar had hij zich omgedraaid op haar eetkamerstoel om het gesprek voort te zetten. Toen ze zei dat ze moe was, stond hij op en trok hij zijn jas aan. Maar ze wilde niet dat hij ging. Omdat ze niet wist op wat voor manier ze nog meer duidelijk kon proberen te maken dat ze verlangde naar zijn aanraking, vroeg ze er maar gewoon om.

Krijg ik geen kusje?

Is dat wat je wil?

Ja.

Hij had zijn jas weer uitgetrokken en was naast haar komen zitten. Ze had zich nog nooit zo klein gevoeld als toen hij haar kin optilde en zijn lippen op haar mond drukte.

Die nacht bleef hij slapen en bijna alle andere nachten daarna ook. Ze praatten veel, zij kroelde

door zijn haar en ze was trots als ze zijn hand vasthield op straat. Ik heb eindelijk mijn droomman gevonden, vertelde ze aan iedereen die het maar horen wilde. Hij is slim, knap en gevoelig. Hij voelde heel dichtbij, als een deel van haar. En dat wilde ze nooit meer kwijtraken.

Januari 2020

Ze liggen verstrengeld op de bank en kijken met z'n drieën naar *The Lord of the Rings*. Levi op zijn rug, Olivia om hem heen gevouwen met haar hoofd op zijn borst en Ruth op de stoel ernaast.

Olivia ziet niet vaak een vrouw die zo aantrekkelijk is als Ruth. Ze heeft grote lichte ogen, volle lippen, blond haar, enorme tieten, een grote bek, een goed stel hersenen en ze kan ook nog eens geweldig zingen. Ze hadden elkaar vijf jaar geleden leren kennen bij de zelfhulp literatuur in de dorpsbibliotheek. Ze waren twintig, de afdeling was uitgestorven en de regen kletterde tegen de ramen.

Hebben ze hier denk je ook boeken voor mensen zoals ik, die net ontslagen zijn uit het gesticht? had Ruth het gesprek met een uitdagende ondertoon in haar stem geopend. Ze had een korte rok aan, droeg kousen en had een stuk of zes boeken over zinging en filosofie tussen haar slanke armen en volle boezem geklemd.

Olivia had geprobeerd een gevat antwoord op die ongewone vraag te bedenken.

Ontslagen of ontsnapt? zei ze uiteindelijk. En Ruth lachte. De toon van hun vriendschap was gezet. Een vriendschap waarin besloten lag dat lachen om leed de beste manier is om ermee om te gaan. Hierop was hun vriendschap gestoeld, en zo hadden ze die samen in de loop van de jaren verder gecultiveerd. Ze waren het erover eens dat de ergste dingen die ze hadden meegemaakt ook meteen de grappigste dingen waren. Het bracht ze namelijk dichterbij de allergrootste grap die er was: de absurditeit van het leven wanneer je wordt geconfronteerd met de ongecontroleerde-, toevallige- en eindigheid ervan.

Toen Olivia en Ruth elkaar leerden kennen, vonden ze elkaar zo leuk dat ze hun vriendschap met liefde hadden verward. Dit had ze een niet-geconfirmeerde relatie van een jaar opgeleverd. En heel veel seks. Lesbische seks was anders dan heteroseks. Bij heteroseks kon je ook wel zenden, maar uiteindelijk zat er altijd een element van overgave in, van openen, van binnenlaten, van genomen worden. Bij lesbische seks was dat anders. Dat was gelijkwaardiger, gecontroleerder, beheerster, en dat beviel Olivia wel. Wat haar minder beviel was dat als ze elkaar op straat een kus gaven, er altijd wel

mannen waren die dat geil vonden, en dan zoiets zeiden als:

Hmm, doen jullie dit thuis ook?

Of:

Lekker hoor, dames.

Er was zelfs een keer een man geweest die zich op een afstandje had staan aftrekken toen Olivia en Ruth verstrengeld op een bankje zaten. Olivia was naar hem toe gelopen en had er iets van gezegd, maar de man had haar met een holle blik aangekeken en onverhinderd doorgetrokken aan zijn geslacht. Pas toen Olivia vervolgens duidelijk hoorbaar de politie had gebeld, had hij zijn broek opgehesen en was hij vertrokken. Er bleken behoorlijk wat mannen te zijn die zich lesbische liefde toe-eigenen alsof het iets voor henzelf is, alsof het voor hen bestaat, of een product dat zomaar geconsumeerd kan worden. Het was vergelijkbaar goor met iemand die ongevraagd een vinger door je net gekochte roomijsje haalt.

Nadat Olivia en Ruth een jaar samen waren geweest, belandde Ruth opnieuw in een depressieve episode, begon ze causale verbanden te zien die er niet waren en werd ze weer opgenomen in een inrichting. Olivia had haar daar vaak opgezocht. Ze moest dan haar paspoort laten zien en een goed bewaakte sluis passeren, waarvandaan ze naar de

kamer van Ruth werd gebracht, die met een elektronische pas werd opengemaakt door een medewerker. Daar zaten ze dan even op haar bed, omringd door Ruths dagboeken en platen, alvorens zich naar het hoog ommuurde binnenpleintje te verplaatsen voor de frisse lucht. Ruth zat immers gesloten, en als je gesloten zat, mocht je behalve naar een dergelijk pleintje niet naar buiten, want dan kon je weglopen of jezelf van kant maken. De prachtige en muzikale Ruth in dat hoog ommuurde betonnen binnenhofje riep eenzelfde soort treurigheid op bij Olivia als tropische zangvogels in kooien.

Een paar maanden nadat Olivia naar Amsterdam was verhuisd, kwam Ruth haar achterna. Ze huurde een kleine kamer in Amsterdam-West. Waar ze verbleef als ze niet in inrichtingen zat, of in chique badplaatsen in Zuid-Europa. In dat laatste bracht ze haar zomers door en zong dan allerlei meezingers op straathoeken met een karaokebox. Ook dan zocht Olivia Ruth regelmatig op. Ze droeg haar steentje bij door na afloop van ieder nummer rond te gaan met een pet, waar dorstige mannen dan flink wat cash in gooiden in de schamele hoop opgemerkt te worden door bij voorkeur Ruth, en anders maar door Olivia, die niet zo mooi was als Ruth maar wel knapper dan gemiddeld.

Jullie zijn wel kleffie en beffie, hè, zegt Ruth nu tegen Olivia en Levi, terwijl ze hun een schaal met door haar zojuist gesmeerde broodjes kaas met mayonaise voorhoudt.

Ja, zegt Olivia trots, en ze klemt zich stevig aan Levi vast.

Bedankt voor de broodjes, zegt hij, terwijl hij er een pakt. Als hij een hap neemt, dwarrelen de kruimels door Olivia's gezichtsveld naar beneden en landen op zijn borst. Zijn vrije hand legt hij op haar hoofd. Groene, doorzichtige wezens slaan elkaar de hersens in op het scherm.

Wel vet, al die geesten, zegt Olivia.

Dat zijn geen geesten, dat is het leger der doden.

O. Oké, zegt ze, en ze zoekt tevergeefs zijn blik. Ze weet dat hij mensen niet aankijkt. Daar kan hij niets aan doen. Hij werd als kind gediagnosticeerd met PDD-NOS.

Mag ik nog wat mayonaise?

Ja, zegt ze, en ze reikt hem de pot aan.

Olivia registreert zijdelings dat Ruth in de korte tijd dat de schaal met broodjes op tafel staat er al drie heeft opgegeten. Ruth heeft weinig impulsbeheersing. Dat fascineerde Olivia. Als een man haar niet zinde in bed, bonjourde ze hem per direct haar slaapkamer uit. En toen Ruth een keer ontdekte dat de man die ze tussen de lakens had zijn zwange-

re vriendin aan het bedriegen was, was ze met hem op de vuist gegaan. Ruth kon ook goed huilen. Dat deed ze te pas en te onpas. Bijvoorbeeld eerder deze middag nog, toen ze samen een brief wilden posten en Ruth geen pen mocht lenen in het postkantoor om het adres op haar envelop te schrijven. In reactie daarop was ze in snikken uitgebarsten en naar buiten gestormd.

Olivia huilde niet zo vaak. Ruth verzuchtte wel eens dat ze Olivia al vijf jaar kende, maar nog nooit had zien huilen, en dat er daarmee een zekere ongelijkheid was ontstaan.

Een discrepantie in kwetsbaarheid, aldus Ruth. Het voelt alsof ik kwetsbaarder ben, en dat voelt verkeerd.

Ik zal mijn best doen om binnenkort bij je te huilen, lachte Olivia, die die kans klein achtte. Ze huilde eigenlijk vooral om wat personages in boeken meemaakten. Dat was een prettige manier om haar emoties te ventileren. Het voelde afgeschermd.

Als Levi merkt dat Olivia niet naar de tv kijkt, maar naar hoe Ruth haar vierde broodje opeet, trekt hij zijn wenkbrauwen op. Je onderschat de artistieke waarde van dit meesterwerk toch niet, hè? vraagt hij.

Nee, zegt ze met een glimlach, en concentreert zich op Denethor, die *flee for your lives!* gilt.

Flee for your lives! roept Ruth terug naar de televisie.

Prepare for battle!

Prepare for battle, herhalen Levi en Olivia. De kamer vult zich met steeds luider wordende orkestmuziek.

Olivia vindt *The Lord of the Rings* niet heel erg interessant, maar zou met Levi nog veertig uur achter elkaar naar teletekst kijken. Ze was eigenlijk nog nooit verliefd geweest, realiseert ze zich nu terwijl ze met een warm gevoel naar hem kijkt. Ze had er wel over gehoord in liefdesliedjes, of een afspiegeling ervan gezien in films, maar uitgelegd krijgen hoe het voelt om verliefd te zijn was vast net zoiets als uitgelegd krijgen hoe een goed nummer klinkt als je doof geboren bent. Uiteindelijk moest je het zelf meemaken om het te begrijpen. Als ze het gezelschap van haar meest dierbare vrienden, een volle tafel met haar lievelingseten en een dag met uitsluitend haar favoriete bezigheden op één hoop zou gooien, was dat nog geen fractie van wat ze voelde als ze bij hem was. Ze kon zich weinig ergere dingen voorstellen dan dat hij een leven zou leiden waar zij op geen enkele manier onderdeel van zou uitmaken. En dat was gek, want tot voor kort had ze niet eens van zijn bestaan geweten.

Heb jij als kind ook alle boeken gelezen? vraagt hij.

Eén deel, ik kwam er maar moeilijk doorheen. Jij?
Ik wel. Ik verslond in mijn jeugd fantasyboeken.
Via die boeken kon ik naar andere werelden vluchten.

Olivia knikt. Zij las als kind ook graag, maar daarin speelde de behoefte om naar andere werelden te vluchten nooit een rol. Ze vraagt zich af of dat misschien kwam omdat de wereld waarin zij kind was stabiel voelde. Met volwassenen die haar versgeperst sinaasappelsap en boterhammen met Beemster-kaas brachten terwijl ze voor een enorme televisie zat of in een ruime tuin onder een parasol. Met bakken educatief speelgoed, paardrijlessen, zeilkampen, kinderkleding uit luxe warenhuizen en een volledige afwezigheid van het besef dat zulke dingen geld kosten en hoe een kinderleven eruitziet als je ouders dat niet hebben. Bij Levi was dat anders geweest. Zijn ouders hadden nooit geld gehad en dit had in allerlei problemen geresulteerd. Materiële problemen als dat er geen geld was voor schoolspullen, gevarieerd eten, kinderveestjes, cadeaus, uitstapjes of sportclubs, maar ook emotionele problemen, zoals dat zijn ouders altijd gestrest waren. Stress die al op heel jonge leeftijd in Levi gebeiteld zat en die zich overal in had gemanifesteerd. In ieder ontwaken, iedere maaltijd, iedere schooldag en in zijn volledige ontwikkeling,

stap voor stap, jaar voor jaar, tot op de dag van vandaag.

Olivia schudt deze gedachten van zich af. Ze geven haar een gevoel van machteloosheid. Ze slaat haar armen om Levi heen, geeft hem een kus en richt haar aandacht op hoe fijn ze het vindt om hem vast te houden. Ze had weleens eerder een man leuk gevonden, maar dat dan heel anders beleefd. Ze vond zo iemand dan leuk omdat hij aan een bepaald plaatje voldeed. Omdat hij een interessante baan had bijvoorbeeld, mooie kleding droeg of interessante dingen zei. Dit soort dingen zorgden ervoor dat ze besloot dat hij bijzonder was, zonder daar echt iets bij te voelen. Dat was heel anders dan het allesoverheersende gevoel van verlangen dat ze voelde voor Levi, zonder dat het ook maar iets uitmaakte wat hij deed. Het kon haar niet schelen of hij naar vuilnis rook, of hij succesvol was, de juiste woorden zei op de juiste momenten of de beste grappen maakte. Sterker nog, ze wilde haast dat hij iets zou doen wat ontzettend onaantrekkelijk was, in de hoop dat het haar buitensporige gevoel van liefde een beetje zou temperen. Het was namelijk behoorlijk angstaanjagend. Ze was weleens dingen kwijtgeraakt die erg belangrijk voor haar waren geweest en dat was haar niet bepaald bevallen.

Ze kijken naar hoe iemand op een brandstapel

wordt gegooïd, ontsnapt, en brandend een klif af rent.

Ben je nou aan het huilen? vraagt Olivia.

Ja, zegt hij, terwijl hij met het puntje van zijn mouw zijn gezicht droogwrijft.

Zo mooi vind je het?

Ja.

Ze lacht: Ik vind jou mooi.

Als Ruth naar huis gaat, pauzeren ze de film en fietsen naar de nachtwinkel om een fles wijn te halen. Hij voor haar uit, windjack aan, wind door zijn haar, wind door haar haar. Ze wipt een beetje omhoog in haar zadel en leunt extra op de pedalen. Het voelt alsof ze de hoofdrolspeler in een videoclip is, van een nummer als 'Tell Me Something Good' van Rufus & Chaka Khan: *Tell me that you love me, yeah.*

Vooral die yeah was luid. Yeah, we fietsen over straat. Yeah, we zijn precies op de goede plek. Yeah, we kunnen samen alles aan. Het is alsof niks buiten dat moment en buiten hem er nog toe doet. En eigenlijk was dat ook gewoon zo.

Terug thuis kijken ze het einde van *The Lord of the Rings* in bed. De fles wijn drinken ze op. Ergens tegen het eind vallen ze in slaap. En als ze om twee uur 's nachts wakker wordt omdat ze moet plassen,

treft het haar hoe hij ligt te slapen: een opgekrulde, grote, lieve jongen. Lief, lief, lief. Ze zou er eindeloos naar kunnen kijken.

Kom maar, schatje, mompelt hij als ze zich onder de dekens weer tegen hem aan vlijt, en ze rilt. Als hij haar schatje noemt, voelt ze dat in iedere vezel van haar lijf, alsof hij net een emmer koud water over haar heen heeft gegooid. Ze nestelt zich in de holte van zijn buik.

Als ze de volgende dag gewekt worden door het alarmdeuntje van zijn iPhone, klampt ze zich aan hem vast alsof hij een reddingsboei is in een woeste zee. Hij veegt haar haar uit haar gezicht, knijpt haar zachtjes in haar nek en maakt zich vervolgens voorzichtig los uit haar armen. Ze luistert naar de tikkende geiser terwijl hij onder de douche staat, naar het koffieapparaat dat ratelt als hij op de aanknop drukt en naar de magnetron die piept om aan te geven dat zijn boterham ontdooid is.

Wat doe je donderdag? vraagt hij als hij haar een kus voor vertrek komt geven.

The making of van The Lord of the Rings kijken?

Hij lacht: Dat is goed, hijst zijn rugtas op zijn rug en verlaat de slaapkamer.

Vroeger had ze zo'n kijkdoos met een koordje eraan. Als je erin keek, zag je een afbeelding van een land-

schap bij daglicht. Wanneer je aan het koordje trok, versprong hetzelfde landschap naar een nachtelijke versie. Iedere keer dat Levi haar voordeur achter zich dichttrekt en ze het geluid van zijn zware werklaarzen in haar trappenhuis hoort wegsterven, voelt ze zich alsof zij die kijkdoos is, en hij zojuist aan het koordje in haar hoofd heeft getrokken. In haar kleine kamer overvalt de stilte van de vroege ochtend haar op een onaangename manier. Vervolgens sloft ze naar de badkamer, waar ze vol zelfmedelijden naar de gebruikte tandenstokers, beschimmelde tegels, het grijs geworden douchegordijn en de verschillende kleuren handdoeken kijkt. Ze bedenkt dat het lege gevoel waarmee ze achterblijft nadat hij is vertrokken draaglijker is nu ze weet wanneer ze hem weer zal zien. Je hebt zenuwpijnen, geen idee of het ooit over gaat, is een stuk erger dan: je hebt zenuwpijnen, maar het wordt weer beter. Donderdag bijvoorbeeld.

Na het douchen drinkt ze een glas melk aan de keukentafel terwijl ze Google vraagt wat er met haar aan de hand is. Op allesoverseks.be leest ze dat verliefdheid een gevoel is. *Je voelt je gelukkig bij iemand en wil die persoon zo vaak mogelijk zien. Je geraakt in een verliefdheidsroes en krijgt een goed gevoel bij de ander.* Dit leek haar nogal een understatement. Het voelde eerder alsof ze in een DSM-5-categorie

beland was: er was sprake van een voortdurende verkrampting ter hoogte van haar borst die nog het meeste leek op onder enorme stress staan. Verder had ze last van concentratiestoornissen, rusteloosheid, wisselende stemmingen en kon ze niet meer helder nadenken. Er zou op Google best een waarschuwing bij een dergelijk gevoel mogen staan, *verliefd zijn kan het reactievermogen verminderen, pas op met autorijden, alcohol en het bedienen van machines*, of iets dergelijks. Ze ontdekt ook dat je kan googelen hoeveel uur een bepaald moment nog duurt, als ze *hoelang nog tot donderdag* in haar zoekbalk intypt. Wanneer ze zich realiseert waar ze mee bezig is, schuift ze geschrokken haar telefoon naar de andere kant van de tafel. Bewaar je onafhankelijkheid, zou Ruth zeggen. En daar had ze gelijk in.

Op haar telefoonscherm is een WhatsApp-ballon verschenen met Levi's naam erop. *Ik mis je* [foto bijgevoegd], staat er in de voorvertoning. Ze kijkt niet meteen, wil niet al te gretig lijken, en houdt het vijf minuten vol: een selfie vanaf de rijdersstoel van een vuilniswagen waarop Levi een hap neemt van een melkbroodje. *Brioche!* Stuurt hij erachteraan.

Olivia lacht. Ze weet waar hij aan refereert. Voor dat hij op zijn zestiende van het vwo getrappt werd omdat hij blowde onder schooltijd, had hij nog een laatste gesprek met een decaan.

Weet je wat jij moet doen, had die decaan gezegd. Jij moet een jaar gaan reizen.

Leuk idee, had Levi gezegd. Maak jij het geld over? Of hoe gaan we dit doen?

Levi gebruikte deze anekdote weleens om te illustreren dat veel mensen niet begrijpen wat armoede is. Zijn decaan was net zoals Marie Antoinette toen ze vernam dat het Franse volk geen brood had om te eten en zei: *S'ils n'ont pas de pain, qu'ils mangent de la brioche!*

Ze stuurt een meme terug van een schilderij van Marie Antoinette met de tekst: *but you didn't have to cut me off* uit het nummer van Gotye. Vervolgens sluit ze haar WhatsApp, klapt haar laptop open en probeert zich te concentreren op haar e-mailberichten.

Misschien moest ze weglopen. Als ze nu uit deze relatie zou stappen, zou dat pijn doen. Maar ze zou zich op dit punt nog redelijk snel kunnen herpakken. Dan was ze van het verliefd zijn af, hoefde ze geen stress meer te hebben als hij wegging, zich onzeker te voelen over of hij haar wel leuk vond. Maar bovenal zou er niet iets heel erg mis kunnen gaan. Ze zou er, als ze er nu mee op zou houden, weinig meer dan een mooie herinnering aan overhouden. Maar goed, dingen die belangrijk voor je zijn niet aangaan omdat je ze eng vindt, was dan misschien

een verleidelijke levenshouding, maar niet een die ze nastreefde. Of zoals Georgia O'Keeffe zei: *I've been absolutely terrified every moment of my life – and I've never let it keep me from doing a single thing I wanted to do.* Olivia bedacht dat het enige juiste antwoord op de neiging om minder van jezelf te geven, meer van jezelf geven is. In die tegenbeweging zit iets van kracht. Dus wierp ze zich maar helemaal in de strijd, al voelde dat regelmatig alsof ze zich vrijwillig voor een binnenrijdende trein legde. Ze had nou eenmaal haar twijfels bij lang en gelukkig.

Zin in donderdag. [foto bijgevoegd] xx Levi.

Ik ook, denkt ze, terwijl ze kijkt naar een foto van Levi's collega die voor een berg vuilnis poseert.

Ik wacht op je met die lasagne die je zo lekker vindt.

Die donderdag geeft ze hem de sleutel van haar huis. Gewoon, uit het niks.

Je hebt nu de sleutel, en je mag altijd bij me slapen, zegt ze. Dat hoef je niet meer te vragen.

Zijn hand friemelt eerst aan de ritssluiting van zijn jas en vervolgens aan de achterkant van zijn haar.

Mijn huis is jouw huis. Wat mij betreft kom je hier wonen.

Maar we zijn pas samen.

Ach. Daar maak ik me niet druk om, zegt ze.

Dat volstond blijktbaar, want hij pakt de sleutel
aan.

Gezellig. Waarom ook niet.

Inderdaad. Waarom ook niet.